

**Wet
informatie-
uitwisseling
bovengrondse
en
ondergrondse
netten
(WIBON).**

Consultatieversie juli 2015

Handige algemene informatie samengevoegd JM:

Uit de memorie van toelichting:

De **belangrijkste maatregelen** in de richtlijn breedband betreffen:

- netwerkexploitanten worden verplicht om bij de **uitvoering van civiele werken** ten behoeve van de fysieke infrastructuur van hun net **te coördineren** met civiele werken van aanbieders van breedbandnetwerken, alsmede
- netwerkexploitanten worden verplicht **informatie te verstrekken** aan aanbieders van breedbandnetwerken op grond waarvan een verzoek **om medegebruik** van fysieke infrastructuur om coördineren kan worden gedaan.

Onder het begrip **netwerkexploitanten** in de zin van de richtlijn vallen behalve **alle aanbieders van een openbaar elektronisch communicatienetwerk** ook andere zogenoemde nutsbedrijven die infrastructuur aanbieden, zoals de **netbeheerders voor elektriciteit (inclusief straatverlichting), gas, verwarming, water, afval- en rioolwater alsmede beheerders van spoorwegen, wegen, havens** en luchthavens. Hierbij moet worden bedacht dat alleen om **medegebruik** kan worden gevraagd van de **zogenoemde passieve elementen of passieve onderdelen van het netwerk** (fysieke infrastructuur), bijvoorbeeld **mantelbuizen, mangaten, straatkasten, gebouwen, hekken, torens en palen** (zie artikel 2, tweede lid, richtlijn breedband en het voorgestelde artikel 5a.1, onderdeel b, Telecommunicatiewet). De onderdelen van netwerken die worden gebruikt voor de voorziening met voor menselijke consumptie bestemd water (zoals de buizen waar het water stroomt, opvangbakken die onderdeel uitmaken van het proces van de waterzuivering, etc.) zijn bijvoorbeeld niet aan te merken als fysieke infrastructuur. Ook **andere actieve elementen van een netwerk, zoals de rijbanen van de openbare weg**, het spoor waarop de treinen rijden, landingsbanen, sluisdeuren, en dergelijke **zijn niet aan te merken als fysieke infrastructuur** in de zin van de richtlijn breedband. De actieve onderdelen van een netwerk zijn geen onderwerp van de richtlijn breedband noch van dit wetsvoorstel.

NB. Er wordt voorgesteld om **artikel 5.2**, achtste en negende lid van de **Telecommunicatiewet te schrappen**. Dit houdt in dat de verplichting wordt geschrapt dat aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken na 10 jaar hun ongebruikte kabels en fysieke infrastructuur zoals leidingen en mantelbuizen uit de grond halen (opruimen).

Het **uitbreiden** van het **bestaande WION-systeem** voor de informatie-uitwisseling **ten behoeve van medegebruik en coördineren** is eenvoudiger en efficiënter dan het opzetten van een nieuw systeem of van een centraal register. WION is beperkt tot ondergrondse infrastructuur en heeft als doel om graafschade te voorkomen. De richtlijn breedband ziet zowel op ondergrondse als op bovengrondse infrastructuur en heeft als doel om de kosten van het aanleggen van breedbandnetwerken te verlagen door onder meer medegebruik van ondergrondse en bovengrondse fysieke infrastructuur te bevorderen.

Dit wetsvoorstel is nodig om te regelen dat de informatie over de ligging van netten alsmede het WION-informatie-uitwisselingssysteem gebruikt kunnen worden om informatie uit te wisselen over fysieke infrastructuur en civiele werken. Daarvoor is onder meer nodig dat het doel van het informatie-uitwisselingssysteem wordt uitgebreid en de taak van het Kadaster wordt uitgebreid. Daarnaast moeten netbeheerders respectievelijk netwerkexploitanten nog wettelijk verplicht worden om in aanvulling op de liggingsgegevens die zij reeds op grond van de WION moeten aanleveren tevens de liggingsgegevens aan te leveren van de bovengrondse fysieke infrastructuur van hun net, alsmede **informatie over civiele werken aan hun net** die zij voorbereiden.

De informatie-uitwisseling zal in de praktijk hetzelfde verlopen als onder de WION. De aanbieder van een breedbandnetwerk doet via het elektronisch systeem een verzoek of een melding bij het Kadaster waarbij hij aangeeft over welke locatie hij informatie wil. Het elektronisch systeem stuurt deze informatievraag automatisch – dat wil zeggen zonder tussenkomst van menselijk handelen – door naar de netbeheerders die in het betreffende gebied een net of (bovengrondse) fysieke infrastructuur hebben liggen. Indien het informatieverzoek betrekking heeft op medegebruik sturen de netbeheerders respectievelijk netwerkexploitanten via het systeem (automatisch) de liggingsgegevens van de infrastructuur die zich op de betrokken locatie bevindt retour naar het Kadaster. Bij een **informatieverzoek over civiele werken** wordt de informatie over de voorgenomen civiele werken naar het Kadaster verstuurd (**eveneens automatisch**).

MvT. 2.7. Vergunningprocedure civiele werken

Op grond van artikel 7 van de richtlijn breedband moeten lidstaten er voor zorgen dat informatie over vergunningprocedures voor civiele werken die nodig zijn voor de aanleg van elementen van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid beschikbaar is. Voorts legt dit de lidstaten een maximale termijn op waarin dergelijke vergunningsprocedures moet zijn afgerond.

Informatie over vergunningen

Voor de **aanleg van breedbandige netwerken** kunnen verschillende vergunningen nodig zijn, zoals bouw-, stedenbouwkundige, milieu- en andere vergunningen. **Alle relevante informatie** over de procedures en de algemeen voorwaarden die gelden voor civiele werken die nodig zijn voor de aanleg van elementen van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid moet via een **centraal informatiepunt beschikbaar worden gesteld** (zie artikel 7 van de richtlijn breedband). Aan deze verplichting wordt reeds voldaan middels artikel 7.6 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en **het digitale informatiepunt “het Omgevingsloket”** (zie www.Omgevingsloket.nl). Dit is een landelijke voorziening waarin diverse hulpmiddelen zijn opgenomen om te bepalen welke vergunningen nodig zijn voor de in artikel 7 van de richtlijn bedoelde civiele werken. **Voorts kan via dit informatiepunt een elektronische aanvraag worden gedaan.**

Handig om ‘vooraf te weten’ (nieuwe begrippen t.o.v. de WION):

Wijzigingen in de TW:

Artikel 5a.1

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. **netwerexploitant**: een aanbieder van
 - 1°. een openbaar elektronisch communicatienetwerk, of
 - 2°. fysieke infrastructuur waarmee een dienst wordt geleverd die bestaat uit vervoer of uit de productie, het transport of de distributie van gas, elektriciteit, straatverlichting, verwarming en water (*Uit MvT: met inbegrip van de verwijdering of verwerking van afval- en rioolwater, en drainagesystemen*);
- b. **fysieke infrastructuur**: elk element van een netwerk dat bedoeld is om er andere elementen van een netwerk in onder te brengen zonder dat het zelf een actief element van het netwerk wordt, met uitzondering van elementen van netwerken die worden gebruikt voor de voorziening met voor menselijke consumptie bestemd water,*etc*.....;
- d. **coördineren**: coördineren als bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid, van richtlijn nr. 2014/61/EU;
- e. **civiele werken**: het product van een geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat bestemd is om als zodanig een economische of technische functie te vervullen en dat een of meer elementen van een fysieke infrastructuur omvat.

Ad. A. Netwerexploitant:

Allereerst gaat het volgens de definitie in artikel 1, eerste lid, van de richtlijn breedband om ondernemingen die openbare telecommunicatienetwerken aanbieden of waaraan vergunning is verleend om openbare telecommunicatienetwerken aan te bieden.

Ten tweede vallen onder het begrip netwerexploitanten alle “ondernemingen die fysieke infrastructuur aanbieden die tot doel heeft een dienst te leveren zoals de productie, het transport of de distributie van gas, elektriciteit (met inbegrip van straatverlichting), verwarming, water (met inbegrip van de verwijdering of verwerking van afval- en rioolwater, en drainagesystemen), en vervoer (met inbegrip van spoorwegen, wegen, havens en luchthavens)”. Het begrip “onderneming” is in Europeesrechtelijke zin beperkt tot iedere entiteit die een economische activiteit uitoefent en ziet niet op typische overheidstaken zoals het beheer van het regionaal en landelijk (vaar)wegennet. Tegelijkertijd noemt de definitie van netwerexploitant echter een aantal activiteiten die in Nederland en andere lidstaten meestal exclusief als overheidstaak gelden, zoals straatverlichting (in de Engelse vertaling geduid als “public lighting”) en wegen“.

Gelet hierop moet er van worden uitgegaan dat behalve de zogenoemde “nutsbedrijven” die infrastructuur aanbieden, zoals de netbeheerders voor elektriciteit, gas en verwarming, alsmede beheerders van spoorwegen, havens en luchthavens, ook het beheer door overheden van het landelijk en regionaal (vaar)wegennet, en van straatverlichting en afvalwater (riolering) valt onder de definitie van netwerexploitant. Onder beheerders van een netwerk voor vervoersdiensten vallen dan niet alleen luchthavenbedrijven (zoals NV Luchthaven Schiphol), de (gemeentelijke) havenbedrijven, ProRail en de regionale vervoersbedrijven (tram, trolley of trein), maar bijvoorbeeld ook Rijkswaterstaat (eig. de Minister van Infrastructuur en Milieu) alsmede gemeenten en provincies (voor zover het gaat om het regionale wegen en vaarwegennet).

Blijkens een werkdocument van de Europese Commissie hoeft onder een openbaar elektronisch communicatienetwerk niet te worden verstaan een (veelal gesloten) netwerk voor beveiligings- en toezichtcamera's zoals dat in sommige steden bestaat.

Ad. D. Coördineren:

Een aanbieder die een elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid wil aanleggen kan bij een netwerexploitant die een civiel werk uitvoert een verzoek om te coördineren indienen. Deze netwerexploitant is gehouden om de uitvoering van zijn civiele werk te coördineren met het civiele werk van de aanbieder van het breedbandnetwerk, voor zover het gaat om een redelijk verzoek. Deze verzoeken kunnen op verschillende aspecten van de uitvoering van het civiele werk betrekking hebben. Het kan gaan om het delen van informatie (bijvoorbeeld plannings van civiele werkzaamheden), het maken van praktische afspraken tussen de uitvoerders van de civiele werken en het afstemmen van de feitelijke (graaf)werkzaamheden.

In een aantal regio's vindt reeds coördinatie van civiele werken van diverse netwerexploitanten plaats in zogenaamde graafcombinaties. Deze graafcombinaties kunnen minder of veel verdergaande vormen van samenwerking omvatten.

De verplichting voor netwerexploitanten om (op verzoek) de civiele werken ten behoeve van de aanleg van een breedbandnetwerk te coördineren met eigen civiele werken is van een andere aard dan de rol van gemeenten als het gaat om coördineren van ondergrondse (graaf)werkzaamheden bij de aanleg, het onderhoud en het verwijderen van kabels. In tegenstelling tot de coördinatieverplichting voor de netwerexploitanten zien de bevoegdheden van de gemeenten aldus niet op het coördineren van de (uitvoering van de) civiele werkzaamheden als zodanig.

Voor de coördinatie van civiele werken moet informatie kunnen worden verkregen over de locatie en het type werkzaamheden, de daarbij betrokken netwerkelementen, de geraamde datum voor de start van de werkzaamheden en de duur, alsmede een contactpunt

J.M. Hieronder zijn de tekstdelen waar ik 'moeite mee heb' geel gemarkeerd. Zie (verder) ook de opmerkingen in het document.

VOORSTEL VAN WET Concept t.b.v. de consultatie Regels over de informatie-uitwisseling betreffende bovengrondse en ondergrondse infrastructuur van netten ter voorkoming van graafschade en ter bevordering van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid, alsmede wijziging van de Telecommunicatiewet ter bevordering van medegebruik van fysieke infrastructuur en van de gecoördineerde aanleg van civiele werken (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten)

(1 juli 2015)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de implementatie van Richtlijn 2014/61/EU van het Europese Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid (PbEU 2014, L 155) maatregelen vergt waardoor medegebruik van bestaande fysieke infrastructuur en **coördineren van civiele werken wordt bevorderd** teneinde de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid te stimuleren, alsmede dat daartoe uitbreiding nodig is van de informatie-uitwisseling tussen beheerders van netten **opdat die uitwisseling zowel ziet op ondergrondse als bovengrondse elementen van netten en de informatie-uitwisseling voorts ten dienste staat van het voorkomen van graafschade aan ondergrondse kabels en leidingen alsmede ten dienste staat van het bevorderen van medegebruik van bestaande fysieke infrastructuur en van de coördinatie van civiele werken**; dat het wenselijk is de regels voor de informatie-uitwisseling onder te brengen in dezelfde wet; dat gelet hierop de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten wordt vervangen door een wet die ziet op de informatie-uitwisseling omtrent ondergrondse en bovengrondse elementen van netten;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken;
- b. Dienst: de Dienst voor het kadaster en de openbare registers, bedoeld in artikel 2 van de Organisatiewet Kadaster;
- c. graafwerkzaamheden: het mechanisch verrichten van werkzaamheden in de ondergrond;
- d. graaflocatie: de locatie waar graafwerkzaamheden worden verricht;
- e. net: een ondergrondse kabel of leiding, daaronder mede begrepen lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken, bestemd voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie;
- f. opdrachtgever: degene die opdracht geeft tot het uitvoeren van een werk waarbij graafwerkzaamheden worden verricht;
- g. grondroerder: degene onder wiens verantwoordelijkheid of leiding graafwerkzaamheden worden verricht;
- h. beheerder: degene die als natuurlijk persoon handelende in de uitoefening van een beroep of een bedrijf dan wel als rechtspersoon een net beheert;
- i. netwerkexploitant: een netwerkexploitant als bedoeld in artikel 5a.1, van de Telecommunicatiewet;
- j. aanbieder: een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk als bedoeld in artikel 1.1, van de Telecommunicatiewet;
- k. medegebruik: medegebruik van fysieke infrastructuur als bedoeld in artikel 5a.2, eerste en vierde lid van de Telecommunicatiewet;
- l. coördineren: coördineren van civiele werken als bedoeld in artikel 5a.1 van de Telecommunicatiewet;
- m. netwerk met hoge snelheid: een elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid als bedoeld in artikel 5a.1, van de Telecommunicatiewet;
- n. registratiemelding: de melding van de beheerder of een netwerkexploitant, bedoeld in artikel 6, tweede of derde lid;

- o. beheerpolygoon: de weergave door een beheerder respectievelijk door een netwerkexploitant van een aangesloten gebied, waarbinnen een beheerder een of meer netten beheert, respectievelijk een netwerkexploitant fysieke infrastructuur beheert;
- p. oriëntatieverzoek: het verzoek aan de Dienst om gebiedsinformatie, bedoeld in artikel 7, eerste tot en met derde lid;
- q. oriëntatiepolygoon: de weergave door een opdrachtgever, grondroerder of bestuursorgaan van een aangesloten gebied, ten aanzien waarvan deze met het oog op een belang als bedoeld in artikel 7, eerste, tweede of derde lid, om gebiedsinformatie verzoekt;
- r. graafmelding: de melding aan de Dienst van voorgenomen graafwerkzaamheden, bedoeld in artikel 8, eerste lid;
- s. graafpolygoon: de weergave door een grondroerder van het gebied, waarbinnen de graaflocatie zich bevindt;
- t. graafbericht: het bericht van de Dienst, bedoeld in artikel 10, onder b;
- u. liggingsgegevens: de gegevens omtrent de ligging van een net binnen de betrokken oriëntatiepolygoon dan wel graafpolygoon;
- v. net met gevaarlijke inhoud: een buisleiding die behoort tot een krachtens artikel 12.12, tweede lid, van de Wet milieubeheer aangewezen categorie;
- w. gebiedsinformatie: het geheel van informatie dat door beheerders of netwerkexploitanten, ingevolge de artikelen 11, eerste lid, en 12, eerste lid, aan de Dienst is verstrekt over de betrokken oriëntatiepolygoon dan wel graafpolygoon;

2. Onder net als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, wordt niet begrepen de niet met andere kabels of leidingen samengebonden delen van kabels of leidingen die een verbinding vormen tussen een net dat naar zijn aard voor aansluiting van huishoudens wordt opengesteld, en één onroerende zaak als bedoeld in artikel 18, onderdeel a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken.

Hoofdstuk 2. Preventie van graafschade

Artikel 2

1. De opdrachtgever draagt er zorg voor dat de graafwerkzaamheden waartoe hij opdracht geeft, op zorgvuldige wijze kunnen worden verricht.
2. De grondroerder verricht de graafwerkzaamheden op zorgvuldige wijze.
3. Ter uitvoering van het tweede lid zorgt de grondroerder ten minste dat:
 - a. vóór aanvang van de graafwerkzaamheden een graafmelding is gedaan,
 - b. onderzoek is verricht naar de precieze ligging van onderdelen van netten op de graaflocatie, en
 - c. op de graaflocatie de van de Dienst ontvangen gebiedsinformatie aanwezig is.

Artikel 3

1. De aanleg, de instandhouding en de opruiming van netten door een beheerder geschieden op zodanige wijze dat het beheer van andere netten niet in gevaar wordt gebracht of zonder noodzaak wordt bemoeilijkt.
2. De beheerder die in strijd handelt met het eerste lid, neemt op eigen kosten maatregelen ten aanzien van het betreffende onderdeel van zijn net, waaronder zonodig het verplaatsen daarvan, om aan de strijdigheid onverwijld een einde te maken.

Hoofdstuk 3. Elektronisch informatiesysteem

Artikel 4

1. Er is een elektronisch informatiesysteem waarmee informatie tussen beheerders, netwerkexploitanten, opdrachtgevers, grondroerders en bestuursorganen wordt uitgewisseld, voor zover dat nodig is ter:
 - a. preventie van graafschade;
 - b. bevordering van medegebruik
 - c. bevordering van coördineren.
2. De informatie, bedoeld in het eerste lid, wordt door de Dienst en door de gebruikers van het elektronisch informatiesysteem vertrouwelijk behandeld en uitsluitend aan derden verstrekt voor zover dat noodzakelijk is voor het bereiken van de in het eerste lid, genoemde doelen.

Artikel 5

1. De Dienst is belast met het beheer van het elektronische informatiesysteem.
2. De Dienst verstrekt op verzoek via het elektronische informatiesysteem gebiedsinformatie aan:

- a. opdrachtgevers en grondroerders ten behoeve van het voorbereiden van graafwerkzaamheden en het op zorgvuldige wijze verrichten van graafwerkzaamheden;
- b. aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken ten behoeve van de voorbereiding van een verzoek om medegebruik of coördineren;
- c. bestuursorganen voor zover deze gebiedsinformatie noodzakelijk is voor de uitvoering van hun taak.

Artikel 6

1. De Dienst registreert de beheerpolygonen ten behoeve van de informatieuitwisseling over:
 - a. ondergrondse netten;
 - b. fysieke infrastructuur van netwerkexploitanten;
 - c. geplande civiele werken van netwerkexploitanten.
2. Degene die
 - a. een net beheert of gaat beheren dat niet ligt binnen een door de Dienst op zijn naam geregistreeerde beheerpolygoon, of
 - b. niet langer een net zal beheren dat ligt binnen een door de Dienst op zijn naam geregistreeerde beheerpolygoon of deel daarvan, geeft dit ten minste twintig werkdagen voor aanvang van de wijziging in het beheer van het betreffende net of de betreffende fysieke infrastructuur door aan de Dienst, zo nodig onder opgave van de gewijzigde beheerpolygoon.
3. Het tweede lid is tevens van toepassing op een netwerkexploitant die fysieke infrastructuur beheert, gaat beheren of niet langer fysieke infrastructuur zal beheren, met uitzondering van een netwerkexploitant die reeds heeft voldaan aan de verplichtingen in het tweede lid, onderdelen a en b.

Hoofdstuk 4. Informatie-uitwisseling ten behoeve van graafwerkzaamheden, of ten behoeve van medegebruik of coördineren als bedoeld in hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet

Artikel 7

1. Een opdrachtgever of een grondroerder kan de Dienst om gebiedsinformatie verzoeken ten behoeve van het voorbereiden van graafwerkzaamheden.
2. Een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk kan de Dienst om gebiedsinformatie verzoeken ten behoeve van het voorbereiden van een verzoek tot:
 - a. medegebruik;
 - b. coördineren.
3. Een bestuursorgaan kan de Dienst om gebiedsinformatie verzoeken voor zover deze informatie noodzakelijk is voor de uitvoering van de hem opgedragen taak.
4. Bij het oriëntatieverzoek geeft de opdrachtgever, de grondroerder, de aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk of het bestuursorgaan een oriëntatiepolygoon op.
5. Bij een oriëntatieverzoek als bedoeld in het tweede lid, wordt het gebied aangeduid waarin de elementen van een netwerk met hoge snelheid wordt aangelegd alsmede of het verzoek betrekking heeft op fysieke infrastructuur of civiele werken.

Artikel 8

1. Een grondroerder meldt het voornemen tot het verrichten van graafwerkzaamheden aan de Dienst ten hoogste twintig werkdagen voorafgaande aan de aanvang van die graafwerkzaamheden.
2. Bij de graafmelding geeft de grondroerder een graafpolygoon op.
3. Het eerste lid is niet van toepassing, indien de graafwerkzaamheden ten hoogste een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen diepgang hebben en uitgevoerd zullen worden in grond die in eigendom of beheer is van de grondroerder en hij weet dat sinds de voorafgaande graafmelding de ligging van de netten in deze grond niet is veranderd.

Artikel 9 [Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip]

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen bepaalde categorieën grondroerders worden aangewezen die zijn vrijgesteld van de verplichting om een graafmelding te doen voor zover zij graafwerkzaamheden verrichten in grond die in eigendom of in beheer is van de grondroerder en die graafwerkzaamheden niet dieper gaan dan 50 cm onder het maaiveld.
2. Vrijstelling laat de op de grondroerder rustende zorgplichten bedoeld in artikel 2, eerste, tweede en derde lid, onderdeel b, onverlet.
3. Artikel 2, derde lid, onderdelen a en c, is niet van toepassing op de grondroerders, bedoeld in het eerste lid.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt de opdrachtgever voor graafwerkzaamheden als bedoeld in het eerste lid aangemerkt als grondroerder indien de opdrachtgever eigenaar of beheerder is van de grond waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Artikel 10

Na ontvangst van een oriëntatieverzoek als bedoeld in artikel 7, eerste, tweede of derde lid, of van een graafmelding als bedoeld in artikel 8:

- a. verstrekt de Dienst aan degene die het oriëntatieverzoek of de graafmelding heeft gedaan onverwijld een ontvangstbevestiging;
- b. bericht de Dienst hierover onverwijld onder vermelding van de oriëntatiepolygoon of graafpolygoon:
 - 1°. indien het graafwerkzaamheden betreft: alle beheerders wier beheerpolygoon geheel of gedeeltelijk samenvalt met deze oriëntatiepolygoon onderscheidenlijk graafpolygoon;
 - 2°. indien het medegebruik van fysieke infrastructuur of het coördineren van civiele werken betreft: alle netwerkexploitanten wier beheerpolygoon geheel of gedeeltelijk samenvalt met deze oriëntatiepolygoon.

Artikel 11

1. Onverwijld doch uiterlijk binnen één werkdag na verzending van een graafbericht verstrekt een beheerder via het elektronische informatiesysteem in ieder geval de volgende informatie omtrent zijn net binnen de betreffende oriëntatiepolygoon aan de Dienst:

- a. de liggingsgegevens;
- b. de relevante eigenschappen van zijn net;
- c. in voorkomend geval welke voorzorgsmaatregelen als bedoeld in artikel 15, eerste of tweede lid, zullen worden getroffen, en
- d. zijn contactgegevens.

2. Indien een beheerder de termijn, genoemd in het eerste lid, overschrijdt, doet de Dienst daarvan onverwijld mededeling aan Onze Minister.

Artikel 12

Onverwijld doch uiterlijk binnen twee weken nadat de Dienst een oriëntatieverzoek als bedoeld in artikel 10, aanhef en onderdeel b, subonderdeel 2°, heeft doorgezonden, verstrekt een netwerkexploitant via het elektronische informatiesysteem in ieder geval de volgende informatie omtrent zijn net binnen de betreffende oriëntatiepolygoon aan de Dienst:

- a. indien het verzoek betrekking heeft op medegebruik:
 - 1°. de locatie en route van zijn fysieke infrastructuur;
 - 2°. aard en huidig gebruik van zijn fysieke infrastructuur, en
 - 3°. zijn contactgegevens;
- b. indien het verzoek betrekking heeft op coördineren:
 - 1°. de locatie en het type werkzaamheden;
 - 2°. de betrokken netwerkelementen;
 - 3°. de geraamde datum voor de aanvang van de werkzaamheden en de duur daarvan, en
 - 4°. zijn contactgegevens.

Artikel 13

1. De Dienst verstrekt gebiedsinformatie via het elektronische informatiesysteem onverwijld na ontvangst van alle informatie als bedoeld in de artikelen 11, eerste lid en 12, doch uiterlijk binnen twee werkdagen na verzending van het graafbericht of het verzoek om informatie als bedoeld in artikel 10, onderdeel b, subonderdeel 1°, aan degene die het oriëntatieverzoek of de graafmelding heeft gedaan.

2. Indien degene die het oriëntatieverzoek of de graafmelding heeft gedaan geen gebruik maakt van het elektronische informatiesysteem, verstrekt de Dienst gebiedsinformatie op andere wijze onverwijld na ontvangst van alle vereiste informatie, doch uiterlijk binnen drie werkdagen na verzending van het graafbericht.

3. Indien de Dienst niet binnen de termijn, bedoeld in het eerste lid, respectievelijk de termijn van artikel 12, van alle beheerders de ingevolge de artikelen 11, eerste lid, en 12, vereiste informatie heeft ontvangen, doet de Dienst daarvan mededeling bij het verstrekken van de gebiedsinformatie.

Artikel 14

Onze Minister kan voor de situatie dat graafmeldingen die betrekking hebben op graafwerkzaamheden als bedoeld in artikel 8, derde lid, gezamenlijk worden gedaan door tussenkomst van een door Onze Minister aan te wijzen organisatie, bij regeling vrijstelling verlenen van de verplichtingen ten aanzien van de termijnen, bepaald in de artikelen 8, eerste lid, 10, 11, eerste lid, en 13, eerste lid. De vrijstelling kan onder beperkingen worden verleend.

Artikel 15

1. De beheerder van een net met gevaarlijke inhoud treft voorzorgsmaatregelen voordat een grondroerder graafwerkzaamheden in de omgeving daarvan verricht.

Deze voorzorgsmaatregelen betreffen in ieder geval de aanwijzing ter plaatse van de exacte ligging van dat net door de beheerder.

2. De beheerder van een net met een grote waarde kan voorzorgsmaatregelen treffen voordat een grondroerder graafwerkzaamheden in de omgeving daarvan verricht.

3. Indien de beheerder heeft aangegeven dat hij voorzorgsmaatregelen treft, vangt de grondroerder de graafwerkzaamheden niet aan dan nadat de beheerder deze voorzorgsmaatregelen heeft getroffen.

4. De beheerder treft de voorzorgsmaatregelen binnen drie werkdagen nadat de grondroerder contact met hem heeft opgenomen, tenzij hij in overleg met de grondroerder andere afspraken maakt.

5. Indien een beheerder voorzorgsmaatregelen treft, treft de grondroerder eveneens de nodige voorzorgsmaatregelen. Hij legt deze schriftelijk vast en brengt deze voor aanvang van de graafwerkzaamheden ter kennis van de betrokken beheerder.

Artikel 16

Onze Minister van Veiligheid en Justitie kan ter voorkoming van een terroristisch misdrijf als bedoeld in artikel 83 van het Wetboek van Strafrecht of om op voorhand de gevolgen daarvan te beperken aan de Dienst alle nodige aanwijzingen geven ten aanzien van de informatie-uitwisseling.

Artikel 17

1. De beheerder rapporteert aan de Dienst telkens in januari het aantal schadegevallen als gevolg van graafwerkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar.

2. Het bestuur van de Dienst neemt een overzicht op van het aantal schadegevallen in het jaarverslag, bedoeld in artikel 25 van de Organisatiewet Kadaster.

Artikel 18

De grondroerder meldt schade aan een net als gevolg van zijn graafwerkzaamheden onverwijld aan de beheerder van het beschadigde net.

Artikel 19

1. Indien de ligging van een net afwijkt van de liggingsgegevens die aan de grondroerder zijn verstrekt, meldt de grondroerder dit onverwijld bij de Dienst.

2. Van de melding, bedoeld in het eerste lid, doet de Dienst onverwijld mededeling aan de betrokken beheerder.

3. De beheerder treft binnen dertig werkdagen na ontvangst van de mededeling, bedoeld in het tweede lid, de als gevolg van de melding, bedoeld in het eerste lid, noodzakelijke maatregelen.

Artikel 20

1. Indien de grondroerder een net aantreft dat niet in de door de Dienst verstrekte liggingsgegevens is vermeld of waarvan niet duidelijk is wie de beheerder is, meldt de grondroerder dit onverwijld bij de Dienst.

2. De Dienst bericht onverwijld alle beheerders wier beheerpolygoon geheel of gedeeltelijk samenvalt met de graafpolygoon en de bij ministeriële regeling te bepalen beheerders dat er een net is aangetroffen, waarover geen liggingsgegevens zijn verstrekt als bedoeld in artikel 11.

3. Indien er een beheerder van het net is, meldt deze zich onverwijld bij de Dienst.

4. Indien de Dienst niet binnen tien werkdagen na het bericht, bedoeld in het tweede lid, een melding als bedoeld in het derde lid ontvangt:

a. geeft de Dienst de met betrekking tot dat net bekende gegevens door aan de gemeente in welker grondgebied dat net zich bevindt;

b. registreert de Dienst de globale ligging van de met betrekking tot dat net bekende gegevens als polygoon.

5. Voor de toepassing van artikel 10 wordt de gemeente, bedoeld in het vierde lid, gelijkgesteld met een beheerder.

Artikel 21

Op een gemeente die gegevens heeft ontvangen door toepassing van artikel 20, vierde lid, zijn de artikelen 11 en 19, tweede lid, van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de gemeente de met betrekking tot dat net bekende gegevens verstrekt, met inbegrip van eventuele correcties ingevolge artikel 19, tweede lid.

Artikel 22

De Dienst bewaart gedurende een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen periode gegevens over de uitvoering van de artikelen 6, tweede lid, 7, 8, eerste en tweede lid, 10, 11, 12, 13, 14, 17, eerste lid, 19, eerste en tweede lid, 20, met uitzondering van de gegevens, bedoeld in

de artikelen 11, eerste lid, onderdelen a, b en c en 12, eerste lid, onderdeel a, subonderdelen 1° en 2°, en onderdeel b, subonderdelen 1° tot en met 3°.

Hoofdstuk 5. Geschilbeslechting omtrent Informatie-uitwisseling ten behoeve van medegebruik van fysieke infrastructuur of coördineren van civiele werken

Artikel 23

1. Indien er tussen een netwerkexploitant en een aanbieder van een elektronisch communicatienetwerk een geschil is ontstaan inzake de nakoming van een op één hunner op grond van een bij of krachtens artikel 12, rustende verplichting betreffende medegebruik of coördineren, kan Onze Minister op aanvraag van een bij dat geschil betrokken partij het geschil beslechten.
2. Onze Minister kan omtrent een geschil als bedoeld in het eerste lid, dat betrekking heeft op een netwerk voor vervoersdiensten, de deskundige raad inwinnen van de Inspectie Leefomgeving en Transport.
3. Onze Minister is onbevoegd tot het beslechten van een op grond van het eerste lid voorgelegd geschil, indien de bij dat geschil betrokken partijen gezamenlijk Onze Minister verzoeken het geschil niet langer te behandelen.
4. Onze Minister kan een besluit in een geschil als bedoeld in het eerste lid, intrekken indien de bij dat besluit betrokken netwerkexploitant en aanbieder van een elektronisch communicatienetwerk daartoe gezamenlijk een aanvraag doen.
5. Indien een aanvraag als bedoeld in het eerste, derde of vierde lid, tevens betrekking heeft op de verplichtingen, bedoeld in hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet beslist Onze Minister in coördinatie met de Autoriteit Consument en Markt op de aanvraag.

Artikel 24

1. Op vordering van Onze Minister verstrekken de bij een geschil betrokken partijen binnen twee weken dan wel binnen een andere door Onze Minister te bepalen redelijke termijn, aan Onze Minister alle gegevens die relevant zijn voor de beoordeling van het geschil.
2. De bij het geschil betrokken partijen zijn verplicht onverwijld, maar in elk geval binnen de door Onze Minister gestelde redelijke termijn, alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van de beoordeling van het geschil.

Artikel 25

1. Onze Minister beslist zo spoedig mogelijk op een aanvraag als bedoeld in artikel 23, eerste, derde of vierde lid, doch uiterlijk binnen twee maanden na ontvangst van die aanvraag. Artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing indien Onze Minister aan een andere partij dan de aanvrager om gegevens verzoekt met het oog op de te nemen besluit.
2. Onverminderd het eerste lid, kan Onze Minister in spoedeisende gevallen een voorlopig besluit nemen dat tussen de betrokken aanbieders geldt tot het definitieve besluit van Onze Minister.
3. In uitzonderlijke gevallen kan Onze Minister de termijn, bedoeld in het eerste lid, verlengen. Onze Minister stelt de partijen daarvan in kennis en geeft de termijn aan waarbinnen hij het geschil zal beslechten, met dien verstande dat die termijn niet langer is dan twee maanden na afloop van de termijn, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 26

Een bij een geschil betrokken partij volgt de door Onze Minister op grond van artikel 23 genomen besluit op. Onze Minister kan daarbij termijnen stellen.

Artikel 27

Van een besluit als bedoeld in artikel 23, eerste, derde of vierde lid, wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Hoofdstuk 6. Nadere regelgeving

Artikel 28

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:
 - a. de informatie die op grond van de artikelen 11 en 12 wordt verstrekt, waarbij voor verschillende categorieën netten en netwerkexploitanten verschillende regels kunnen worden gesteld, en de wijze waarop die informatie wordt verstrekt;
 - b. de toegang tot en de aansluiting op het informatiesysteem;
 - c. beheerpolygonen, oriëntatiepolygonen en graafpolygonen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de situatie dat vanwege de door een calamiteit geboden spoed niet aan artikel 2, eerste en derde lid, kan worden voldaan dan wel de in hoofdstuk 4 beschreven procedure kan worden gevolgd, waarbij

voor zover nodig van dat artikel onderscheidenlijk de bepalingen van dat hoofdstuk kan worden afgeweken.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:
 - a. het op zorgvuldige wijze verrichten van graafwerkzaamheden, bedoeld in artikel 2, tweede lid;
 - b. registratiemeldingen, oriëntatieverzoeken en graafmeldingen;
 - c. de voorzorgsmaatregelen en de inachtneming daarvan, bedoeld in artikel 15, eerste, tweede en vijfde lid;
 - d. de ontvangstbevestiging, bedoeld in artikel 10, onderdeel a, het graafbericht, bedoeld in artikel 8, eerste lid, of het oriëntatieverzoek als bedoeld in artikel 7.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over:
 - a. meldingen als bedoeld in de artikelen 17, eerste lid, 19, eerste lid, en 20, eerste en derde lid;
 - b. het bewaren en verstrekken van de informatie, bedoeld in artikel 22.

Artikel 29

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de gebiedsinformatie die op grond van artikel 13 aan de grondroerder of de aanbieder van een openbaar telecommunicatienetwerk wordt verstrekt, waarbij voor **verschillende categorieën graafwerkzaamheden, netwerkexploitanten, fysieke infrastructuur of civiele werkzaamheden verschillende regels kunnen worden gesteld, en de wijze waarop die gebiedsinformatie wordt verstrekt.**
2. Bij regeling van het bestuur van de Dienst worden regels gesteld omtrent de wijze waarop de registratie van beheerders of netwerkexploitanten, bedoeld in artikel 6 plaatsvindt.
3. Bij regeling van het bestuur van de Dienst kunnen regels worden gesteld omtrent de tijden gedurende welke oriëntatieverzoeken en graafmeldingen kunnen worden gedaan.

Artikel 30

Bij algemene maatregel van bestuur worden:

- a. de gebieden aangewezen ten aanzien waarvan om veiligheidsredenen kan worden afgeweken van de voorschriften gesteld bij of krachtens hoofdstuk 4;
- b. regels gesteld over de informatie-uitwisseling in de gebieden, bedoeld onder a.

Artikel 31

Indien de in deze wet geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van Richtlijn nr. 2014/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van kosten van de aanleg van elektronischecomunicatienetwerken met hoge snelheid (PbEU L155) nadere regeling behoeven, kan deze geschieden bij algemene maatregel van bestuur.

Hoofdstuk 7. Handhaving

Artikel 32

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2, 6, tweede en derde lid, 8, 11, eerste lid, 12, 15, eerste, derde, vierde en vijfde lid, 17, eerste lid, 18, 19, eerste en derde lid, 20, eerste en derde lid, 24, 26, 28, eerste en tweede lid, derde lid, onder a, b en c, vierde lid, onder a en b, 29, eerste lid, en 30, zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 33

Onze Minister is bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang ter handhaving van de verplichtingen, gesteld bij of krachtens de artikelen 2, 6, tweede lid, 11, eerste lid, 12, 15, eerste, derde, vierde en vijfde lid, 17, eerste lid, 28, eerste, tweede en derde lid, onder a en c, 30, of van artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 34

1. Ingeval van overtreding van de artikelen 2 en 15, derde lid, kan Onze Minister een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste € 450 000.
2. Ingeval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 6, tweede lid, 8, 11, eerste lid, 12, 15, eerste, vierde en vijfde lid, 17, eerste lid, 18, 19, eerste en derde lid, 20, eerste en derde lid, 28, eerste en tweede lid, derde lid, onder a, b en c, vierde lid, onder a en b, 29, eerste lid, 30, of van artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht kan Onze Minister een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste € 100 000.

Hoofdstuk 8. Bevoegdheid gemeenten

Artikel 35

Deze wet laat onverlet dat de gemeenteraad in het belang van de openbare orde en veiligheid bij verordening voorschriften kan geven omtrent het verrichten van graafwerkzaamheden, waaronder het binden van graafwerkzaamheden aan het hebben van een vergunning.

Hoofdstuk 9. Evaluatiebepaling

Artikel 36

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet en vervolgens iedere vijf jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet op het voorkomen van graafschade in de praktijk.

Hoofdstuk 10. Wijziging van andere wetten

Artikel 37 (wijziging Telecommunicatiewet)

De Telecommunicatiewet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1. worden onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel kkk door een puntkomma, na onderdeel kkk, leden ingevoegd, luidende:
III. richtlijn nr. 2014/61/EU: Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van kosten van de aanleg van elektronischecommunicatienetwerken met hoge snelheid (PbEU L155);
mmm/ooo. fysieke binnenhuisinfrastructuur: fysieke infrastructuur of installaties op de locatie van de eindgebruiker, met inbegrip van elementen die gemeenschappelijke eigendom zijn, die bestemd is om vaste of draadloze toegangsnetwerken onder te brengen, voor zover die netwerken elektronische communicatiediensten kunnen leveren en door middel waarvan het toegangspunt van het gebouw kan worden aangesloten op het aansluitpunt van het netwerk;
ooo/ppp. voor hoge snelheid bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur: fysieke binnenhuisinfrastructuur die bestemd is om elementen van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid onder te brengen of het leveren van die netwerken mogelijk te maken.
ppp./qqq. toegangspunt: een in of buiten het gebouw gelegen fysiek punt dat toegankelijk is voor ondernemingen die openbare elektronische communicatienetwerken aanbieden of waaraan een vergunning is verleend om openbare elektronische communicatienetwerken aan te bieden, en waar het netwerk kan worden aangesloten op de voor hoge snelheid bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur.

B

In artikel 1.2 wordt "De bepalingen vastgesteld bij of krachtens deze wet gelden" vervangen door: Met uitzondering van hoofdstuk 5a gelden de bepalingen vastgesteld bij of krachtens deze wet.

C

In artikel 2.4, eerste lid, wordt de zinsnede "het medegebruik van antenneopstelpunten, antennesystemen of antennes" vervangen door: het medegebruik van fysieke infrastructuur, fysieke binnenhuisinfrastructuur, toegangspunten, antenneopstelpunten, antennesystemen of antennes, **coördineren van civiele werken**.

D

De artikelen 3.24 en 3.25 vervallen.

E

Artikel 5.2 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Onder vernummering van het vijfde tot en met tiende lid tot zesde tot en met elfde lid, wordt een nieuw vijfde lid ingevoegd, luidende:
 5. De rechthebbende op een toegangspunt of fysieke binnenhuisinfrastructuur is verplicht te gedogen dat daarvan gebruik wordt gemaakt ten dienst van de aanleg van een elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid als bedoeld in artikel 5a.1 wanneer verdubbeling technisch onmogelijk of economisch inefficiënt is.
- b. De eerste volzin van het achtste lid komt te luiden:

Op verzoek van degene op wie de gedoogplicht rust, maakt de aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk ter uitvoering van het zevende lid, onderdeel b, gebruik

van ondergrondse voorzieningen of toegangspunten, die door degene op wie de gedoogplicht rust of een derde tegen marktconforme prijs en objectieve, transparante, evenredige en niet-discriminerende voorwaarden ter beschikking wordt gesteld, tenzij de aanbieder aannemelijk kan maken dat medegebruik als bedoel in artikel 5a.2, op technische of economische gronden niet haalbaar is.

- c. Het negende en tiende lid vervallen.
- d. Het elfde lid wordt vernummerd tot negende lid.

F

Artikel 5.3, eerste lid, komt te luiden als volgt:

1. De aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk die het voornemen heeft werkzaamheden uit te voeren in verband met:

- a. de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels of netwerkaansluitpunten,
- b. het gebruiken van fysieke binnenhuisinfrastructuur of toegangspunten, stelt degene op wie de gedoogplicht rust schriftelijk in kennis van dit voornemen en streeft vervolgens naar overeenstemming over de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden.

G

Artikel 5.12 vervalt.

H

In artikel 5.16, vervalt ", met uitzondering van artikel 5.12,.

I

Na hoofdstuk 5 wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 5a. Medegebruik voorzieningen en coördineren van civiele werken

§ 1. Begripsbepaling

Artikel 5a.1

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. **netwerkexploitant: een aanbieder van**
 - 1°. een openbaar elektronisch communicatienetwerk, of
 - 2°. fysieke infrastructuur waarmee een dienst wordt geleverd die bestaat uit vervoer of uit de productie, het transport of de distributie van gas, elektriciteit, straatverlichting, verwarming en water;
- b. fysieke infrastructuur: elk element van een netwerk dat bedoeld is om er andere elementen van een netwerk in onder te brengen zonder dat het zelf een actief element van het netwerk wordt, **met uitzondering van elementen** van netwerken die worden gebruikt voor de voorziening **met voor menselijke consumptie bestemd water** als bedoeld in artikel 2, punt 1, van richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PbEG L 330);
- c. elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid: een openbaar elektronisch communicatienetwerk dat breedbandtoegangsdiensten kan leveren als bedoeld in richtlijn nr. 2014/61/EU;
- d. coördineren: coördineren als bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid, van richtlijn nr. 2014/61/EU;
- e. **civiele werken: het product van een geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat bestemd is om als zodanig een economische of technische functie te vervullen en dat een of meer elementen van een fysieke infrastructuur omvat.**
- f. belangrijke renovatiewerken: Bouwwerkzaamheden of civieltechnische werken op de locatie van de eindgebruiker die de gehele fysieke binnenhuisinfrastructuur of een aanzienlijk deel daarvan structureel wijzigt en waarvoor op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of het bepaalde bij of krachtens die wet een omgevingsvergunning is vereist.

§ 2. Medegebruik

Artikel 5a.2

1. Een netwerkexploitant stemt in met redelijke verzoeken van aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken tot medegebruik van zijn fysieke infrastructuur ten dienste van de aanleg van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid.

2. De gebruikers van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen frequentieruimte, zijn over en weer verplicht te voldoen aan redelijke verzoeken tot medegebruik van antenne-opstelpunten.
3. Aanbieders van elektronische communicatienetwerken die bestaan uit radiozendapparaten die geschikt zijn voor het verspreiden van programma's, alsmede aanbieders van antenne-opstelpunten die bestemd zijn om genoemde netwerken te ondersteunen, voldoen aan redelijke verzoeken tot medegebruik van antenneopstelpunten, antennesystemen of antennes.
4. Aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken zijn over en weer verplicht te voldoen aan redelijke verzoeken tot medegebruik van de fysieke infrastructuur waarop de gedoogplicht, bedoeld in hoofdstuk 5, van toepassing is.
5. Onverminderd dit artikel gelden de gegeven voorschriften bij of krachtens andere wetten ter zake van:
 - a. het netwerk van een netwerkexploitant en de daarmee te leveren diensten, en
 - b. een voor het medegebruik benodigde vergunning, ontheffing of andere toestemming.

Artikel 5a.3

1. Medegebruik als bedoeld in artikel 5a.2 vindt plaats onder billijke en nietdiscriminerende voorwaarden en tegen een billijke en niet-discriminerende prijs, en kan uitsluitend worden geweigerd op objectieve, transparante en evenredige gronden.
2. Onder een grond als bedoeld in het eerste lid, kan in ieder geval worden verstaan:
 - a. dat de fysieke infrastructuur technisch of economisch ongeschikt is voor de aanleg, van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid;
 - b. dat er, rekening houdend met de toekomstige behoeften aan ruimte van de netwerkexploitant, onvoldoende ruimte beschikbaar is voor de aanleg van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid;
 - c. redenen van veiligheid of volksgezondheid;
 - d. redenen van integriteit en veiligheid van alle reeds aangelegde netwerken of van kritieke nationale infrastructuur;
 - e. een risico van ernstige verstoring van de geplande elektronische communicatiediensten wanneer andere diensten via dezelfde infrastructuur worden verstrekt;
 - f. dat de netwerkexploitant levensvatbare alternatieve middelen aanbiedt in de vorm van het verlenen van wholesale-toegang tot zijn fysieke infrastructuur onder billijke en redelijke voorwaarden, en die fysieke infrastructuur geschikt is voor het aanbieden van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid.

Artikel 5a.4

1. De bij een verzoek om medegebruik betrokken partijen streven naar overeenstemming over de omstandigheden waaronder het medegebruik plaats vindt. Zij maken in ieder geval afspraken over:
 - a. de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden,
 - b. een redelijke vergoeding voor het medegebruik, alsmede
 - c. redelijke eisen, voorwaarden en voorzorgsmaatregelen die noodzakelijk zijn om de veiligheid, continuïteit en levensvatbaarheid van de betrokken fysieke infrastructuur, antennesystemen, antennes en netwerken te waarborgen.
2. Indien een verzoek om medegebruik betrekking heeft op:
 - a. fysieke infrastructuur van een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, of
 - b. een antenne-opstelpunt van een gebruiker respectievelijk een aanbieder als bedoeld in artikel 5a.2, tweede, respectievelijk derde lid, kunnen partijen wat betreft veiligheid en continuïteit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, volstaan met afspraken over hoe zij uitvoering geven aan de bij of krachtens hoofdstuk 11A vastgestelde maatregelen en eisen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de in het eerste lid bedoelde omstandigheden, alsmede over de procedure om tot overeenstemming te komen.

Artikel 5a.5

1. Indien een **netwerkexploitant tevens het bestuursorgaan is dat beslist op een vergunning**, ontheffing of andere toestemming betreffende de aanleg van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid waarop het verzoek om medegebruik betrekking heeft, **coördineert deze netwerkexploitant zijn beslissing op het verzoek om medegebruik met het besluit op een aanvraag** voor een vergunning, ontheffing of andere toestemming.

2. In aanvulling op artikel 5a.3, tweede lid, weigert een netwerkexploitant als bedoeld in het eerste lid, in ieder geval het medegebruik wanneer de in het eerste lid bedoelde vergunning, ontheffing of andere toestemming wordt geweigerd.

3. Een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk die het voornemen heeft om de fysieke infrastructuur van een netwerkexploitant als bedoeld in het eerste lid, te gebruiken voor de aanleg van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid coördineert zijn verzoek om medegebruik met de in het eerste lid, bedoelde aanvraag.

Artikel 5a.6

1. In het geval dat voor het verlenen van medegebruik toestemming van een derde is vereist, is deze daartoe slechts gehouden indien het een redelijk verzoek betreft en hij:

- a. direct of indirect een relevant economisch belang heeft in degene tot wie het verzoek om medegebruik is gericht, of
- b. deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waartoe een andere groepsmaatschappij als bedoeld in dat artikel behoort, die een direct of indirect relevant economisch belang heeft in degene tot wie het verzoek is gericht.

2. De derde die op grond van het eerste lid gehouden is toestemming te verlenen, ontvangt voor het medegebruik een redelijke vergoeding als bedoeld in artikel 5a.4, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 5a.7

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald op welke wijze een verzoek tot medegebruik als bedoeld in artikel 5a.2 kan worden gedaan, welke gegevens bij een verzoek tot medegebruik moeten worden overgelegd en de termijn waarbinnen die gegevens moeten worden overgelegd.

Artikel 5a.8

1. Indien een netwerkexploitant of een onderneming als bedoeld in artikel 5a.2, tweede en derde lid, weigert te voldoen aan een verzoek tot medegebruik informeert hij de verzoeker gemotiveerd en schriftelijk over de redenen voor zijn weigering.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld worden aan de procedure van een verzoek om medegebruik als bedoeld in artikel 5a.2. Hierbij kunnen aan de Autoriteit Consument en Markt taken worden opgedragen en bevoegdheden worden verleend.

Artikel 5a.9

1. Een netwerkexploitant, of een onderneming als bedoeld in artikel 5a.2, tweede en derde lid, is verplicht de verzoeker op diens schriftelijk verzoek in staat te stellen de voorzieningen waarop het verzoek om medegebruik ziet, ter plaatse te bezichtigen.

2. De verzoeker meldt ten minste vier weken voorafgaand aan de voorgenomen bezichtigingsdatum schriftelijk welke elementen van het betrokken netwerk hij wil onderzoeken of bekijken.

3. Een netwerkexploitant, of een onderneming als bedoeld in artikel 5a.2, tweede en derde lid, stemt in met het verzoek om bezichtiging op de voorgestelde datum of op een ander moment, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de schriftelijke informatie, bedoeld in het tweede lid.

4. Een netwerkexploitant, of een onderneming als bedoeld in artikel 5a.2, tweede en derde lid, informeert de verzoeker schriftelijk en ten minste twee weken voorafgaand aan de bezichtigingsdatum over de maatregelen die redelijkerwijs tijdens of voorafgaand aan de bezichtiging genomen moeten worden uit hoofde van de gronden als bedoeld in artikel 5a.3, eerste lid, of de vertrouwelijkheid en bescherming van informatie.

§ 3. Coördineren van civiele werken

Artikel 5a.10

1. Een netwerkexploitant die een civiel werk uitvoert dat direct of indirect, geheel of gedeeltelijk gefinancierd is met overheidsgeld, voldoet aan elk redelijk verzoek van een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk om zijn civiele werken en de civiele werken ten dienste van de aanleg van elementen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid, te coördineren.

2. Een netwerkexploitant kan coördineren als bedoeld in het eerste lid, weigeren indien:

- a. coördineren aanvullende kosten veroorzaakt voor de oorspronkelijk geplande civiele werken van de netwerkexploitant;
- b. coördineren een belemmering vormt voor de controle over de coördinatie van de civiele werken van de netwerkexploitant, of

c. het verzoek wordt gedaan minder dan één maand voordat de netwerkexploitant voornemens is een aanvraag in te dienen voor de voor oorspronkelijk geplande civiele werken benodigde vergunning, ontheffing of andere toestemming.

3. Indien een netwerkexploitant weigert te voldoen aan een verzoek om te coördineren informeert hij de verzoeker uiterlijk een maand na de datum van ontvangst van het verzoek om te coördineren gemotiveerd en schriftelijk over de redenen voor zijn weigering.

Artikel 5a.11

1. Een netwerkexploitant stelt slechts billijke, transparante en niet-discriminerende voorwaarden aan **coördineren** van civiele werken.

2. De bij het verzoek om te **coördineren betrokken netwerkexploitant** en aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk streven naar overeenstemming over de omstandigheden en voorwaarden waaronder coördineren van de civiele werken plaats vindt. Zij maken in ieder geval afspraken over:

- a. de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden,
- b. een redelijke vergoeding van de kosten die zijn gemoeid met coördineren van de civiele werken, alsmede
- c. andere redelijke eisen, voorwaarden en voorzorgsmaatregelen die noodzakelijk zijn om de veiligheid, continuïteit en levensvatbaarheid van de betrokken fysieke infrastructuur en netten te waarborgen.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de in het eerste lid bedoelde voorwaarden en de in het tweede lid, bedoelde afspraken, alsmede over de procedure om tot die voorwaarden en afspraken te komen.

Artikel 5a.12

Bij of krachtens **algemene maatregel van bestuur** wordt bepaald op welke wijze een verzoek om te **coördineren** als bedoeld in artikel 5a.10, eerste lid, kan worden gedaan, welke gegevens daarbij moeten worden overgelegd en op welke termijn die gegevens moeten worden overgelegd.

§ 4. Wederzijdse verantwoordelijkheden bij medegebruik of coördineren

Artikel 5a.13

1. De bij medegebruik of coördineren betrokken partijen waarborgen dat de daarmee gemoeide werkzaamheden op zodanige wijze worden uitgevoerd dat het beheer en het gebruik van de betrokken netten niet in gevaar wordt gebracht of zonder noodzaak wordt bemoeilijkt en voorzien elkaar over en weer van de informatie die voor het uitvoeren van de werkzaamheden noodzakelijk is.

2. Een partij die in strijd handelt met het eerste lid, neemt op eigen kosten maatregelen om aan de strijdigheid onverwijld een einde te maken.

3. De bij medegebruik of coördineren betrokken partijen gebruiken informatie die in het kader van medegebruik van fysieke infrastructuur of coördineren van civiele werken wordt verstrekt, alsmede informatie die gedurende het medegebruik of de coördinatie is verkregen uitsluitend voor het doel waarvoor deze informatie is verstrekt of verkregen. Alle informatie wordt vertrouwelijk behandeld.

§ 5. Grondslag voor nadere regels

Artikel 5a.14

1. Indien in dit hoofdstuk geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van de richtlijn breedband nadere regeling behoeven, kan deze geschieden bij algemene maatregel van bestuur. Hierbij kunnen aan de Autoriteit Consument en Markt taken worden opgedragen en bevoegdheden worden verleend.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen kritieke nationale infrastructuur, fysieke infrastructuur die technisch niet geschikt is voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid, of civiele werken van gering belang worden uitgezonderd van de in dit hoofdstuk opgenomen verplichtingen.

3. Een maatregel als bedoeld in het tweede lid, wordt niet eerder vastgesteld dan vier weken nadat het ontwerp aan belanghebbende partijen is overgelegd.

Artikel 5a.15

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld worden met betrekking tot de vergoeding:

- a. voor medegebruik, bedoeld in artikel 5a.2, of
- b. aan een derde als bedoeld in artikel 5a.6.

J

Artikel 12.2, wordt gewijzigd als volgt:

- a. In het eerste lid wordt na "een bij of krachtens deze wet of bij de roamingverordening rustende verplichting" ingevoegd: of inzake de nakoming van een bij of krachtens hoofdstuk 5a op een netwerkexploitant rustende verplichting,
- b. Het derde lid komt te luiden:
- 3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing indien een geschil is gerezen:
 - a. tussen degenen, bedoeld in artikel 5a.2, tweede en derde lid, of
 - b. met een derde als bedoeld in artikel 5a.6.
 - c. Onder vernummering van het vijfde tot en met zevende lid tot vierde tot en met zesde lid vervalt het vierde lid.
 - d. Het vierde lid (nieuw) komt te luiden:
- 4. Met uitzondering van geschillen op grond van artikel 5.2, eerste tot en met derde en vijfde lid, voor zover betrekking hebbende op de aanleg van een elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid als bedoeld in artikel 5a.1, is het eerste lid niet van toepassing op geschillen voortvloeiend uit hoofdstuk 5 van deze wet.

K

Artikel 12.4 komt te luiden als volgt:

Artikel 12.4

- 1. De Autoriteit Consument en Markt kan bij de beslechting van een geschil inzake de nakoming van een bij of krachtens hoofdstuk 5a gestelde verplichting billijke en nietdiscriminerende eisen en voorwaarden stellen aan de bij dat geschil betrokken partijen, het medegebruik of de coördinatie.
- 2. Indien de Autoriteit en Consument een vergoeding vaststelt voor het medegebruik van fysieke infrastructuur, wordt ervoor gezorgd dat de netwerkexploitant een eerlijke kans heeft om zijn kosten terug te verdienen. Daarbij houdt de Autoriteit consument en Markt rekening met de gevolgen van het medegebruik voor het bedrijfsplan en de investeringen van de netwerkexploitant.

L

Aan artikel 12.5 worden drie leden toegevoegd, luidende:

- 4. In afwijking van het eerste lid, beslist de Autoriteit Consument en Markt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee maanden na ontvangst van een aanvraag als bedoeld in artikel 12.2 die betrekking heeft op een geschil inzake de nakoming van een verplichting die is gesteld:
 - a. bij artikel 5.2, eerste tot en met derde en vijfde lid, of
 - b. bij of krachtens hoofdstuk 5a.
- 5. De Autoriteit Consument en Markt kan de deskundige raad inwinnen van de Inspectie Leefomgeving en Transport omtrent een geschil inzake de nakoming van een in hoofdstuk 5a opgenomen verplichting waarbij een netwerk voor vervoersdiensten is betrokken.
- 6. Indien een aanvraag als bedoeld in het vierde lid, tevens betrekking heeft op de informatie-uitwisseling, bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling netten beslist de Autoriteit Consument en Markt in coördinatie met Onze Minister op de aanvraag.

Artikel 38

Bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

- 1. Onderdeel b van de zinsnede met betrekking tot de Telecommunicatiewet te luiden:
 - b. de hoofdstukken 5a, 6a, 6b en 12
- 2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd:

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten: hoofdstuk 5

B

De artikelen 7 en 11 worden als volgt gewijzigd:

- 1. Onderdeel c, subonderdeel 2, van de zinsnede met betrekking tot de Telecommunicatiewet komt te luiden:
 - 2. de hoofdstukken 5a, 6a, 6b en 12
- 2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd:

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten: hoofdstuk 5

Artikel 39

De Kadasterwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3, eerste lid, onderdeel h komt te luiden:

- h. het bevorderen van de kenbaarheid van de ligging van:

- 1°. ondergrondse kabels en leidingen, en
- 2°. fysieke infrastructuur en civiele werken in de zin van hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet;.

B

In artikel 117, zesde lid, wordt "bij de registratie van gegevens, bedoeld in artikel 6 van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten, en de uitwisseling of de verstrekking van gegeven, bedoeld in de artikelen 9, 11, 12, 15, 17 en 18 van die wet" vervangen door: bij de registratie van gegevens, bedoeld in artikel 6 van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten, en de uitwisseling of de verstrekking van gegeven, bedoeld in de artikelen 10 tot en met 14, 19 en 20 van die wet"

Artikel 40

In artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten wordt in de alfabetische rangschikking " de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten, de artikelen 2, tweede en derde lid, en 13" vervangen door: de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten, de artikelen 2, tweede en derde lid, en 15.

Hoofdstuk 11. Overgangs- en samenloopbepalingen

Artikel 41

1. In afwijking van artikel 12 verstrekt de netwerkexploitant na ontvangst van een melding in verband met een oriëntatieverzoek dat betrekking heeft op coördineren binnen twee weken, de beheerdersinformatie aan degene die het oriëntatieverzoek heeft gedaan. De informatie wordt per post verstrekt, of, op verzoek van de betrokkene, per fax of per elektronische post.
2. Dit artikel vervalt drie maanden na inwerkingtreding van artikel 12 van deze wet.

Artikel 42

Op overtredingen van de bij of krachtens de artikelen 45, 46, tweede tot en met vierde lid, en 47 tot en met 49 van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten bepaalde voorschriften, waarvoor op grond van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse wetten, zoals die luidde onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, een bestuurlijke boete kon worden opgelegd, en die zijn begaan en beëindigd voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 46 van deze wet, blijven uiterlijk twee jaren na de datum van inwerkingtreding van voornoemd artikel de bij of krachtens de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten bepaalde voorschriften van toepassing zoals die luiden onmiddellijk voor het genoemde tijdstip.

Artikel 43

Op bezwaar en beroep ingevolge de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten dat is ingediend:

- a. voor de datum van inwerkingtreding van deze wet, of
- b. tegen een besluit van voor de datum van inwerkingtreding van deze wet, blijft het bij of krachtens de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten geldende voorschriften zoals die luiden onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van toepassing.

Artikel 44 Grondslagen

Dit wordt na de consultatie ingevuld.

Artikel 45 Samenloop

Dit wordt na de consultatie ingevuld.

Hoofdstuk 12. Slotbepalingen

Artikel 46

De Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten wordt ingetrokken.

Artikel 47

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 48

Deze wet wordt aangehaald als: Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten (WIBON).

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te
De Minister van Economische Zaken,